

آئین نامه شماره ۵۸ انواع ذخائر فنی موسسات بیمه (جایگزین

آئین نامه شماره ۲۲)

بخشنامه

به پیوست آیین نامه موضوع تبصره یک ماده 109 قانون مالیاتهای مستقیم در مورد ذخائر فنی موسسات بیمه (آیین نامه شماره 58) مصوب جلسه مورخ 1387 / 10 / 25 شورای عالی بیمه که طی نامه شماره 177059 / 62 مورخ 1387 / 12 / 26 به تأیید وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی رسیده و جایگزین آیین نامه شماره 22 و مکمل های آن شده است، جهت بهره برداری لازم ارسال می گردد.

علی عسکری

رییس کل سازمان امور مالیاتی کشور

شماره: 62 / 177059

مورخ 1387 / 12 / 26

پیوست:

جناب آقای دکتر فرشباغ ماهریان

رئیس کل محترم بیمه مرکزی ایران

سلام علیکم

بازگشت به نامه شماره 36726 مورخ 87 / 10 / 30 موضوع مصوبه مورخ 1387 / 10 / 25 (آیین نامه شماره 58) شورای عالی بیمه در مورد اصلاح آیین نامه ذخائر فنی موسسات بیمه در راستای اجرای استاندارد 28 حسابداری، بدینوسیله نظر موافق این وزارت در اجرای تبصره (1) ماده 109 قانون مالیاتهای مستقیم با پیشنهاد مطروحه اعلام می گردد.

سیدشمس الدین حسینی

وزیر امور اقتصادی و دارایی

شماره: 44808

تاریخ: 1387 / 12 / 27

پیوست: دارد

مدیران عامل محترم شرکت های بیمه ایران/ آسیا/ البرز/دانا/معلم/پارسیان/کارآفرین/ توسعه/ رازی/ سینا/ ملت/ دی/سامان/

نوین/پاسارگاد/ میهن/ حافظ/امید/ایران معین

با سلام؛

احتراماً، آیین نامه ذخائر فنی مؤسسات بیمه (آیین نامه شماره 58) که در جلسه مورخ 1387 / 10 / 25 شورای عالی بیمه به تصویب رسیده است، به شرح 5 صفحه پیوست و مشتمل بر 18 ماده و 8 تبصره جهت اجرا، ابلاغ می گردد. شایان ذکر است از تاریخ ابلاغ، این آیین نامه جایگزین آیین نامه شماره 22 و مکمل های آن می شود.

آیین نامه شماره 58
نخایر فنی مؤسسات بیمه

شورای عالی بیمه در راستای اجرای ماده 61 قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری و با هدف ایجاد شفافیت برای حقوق بیمه گذاران و صاحبان سهام مؤسسات بیمه، چگونگی لحاظ کردن نخایر فنی در حساب های مؤسسات بیمه را با توجه به اصول زیر در جلسه مورخ 25 / 10 / 1387 تصویب کرد:

1_ ایجاد هماهنگی در اجرای استانداردهای حسابداری از جمله استاندارد شماره 28، برای در نظر گرفتن نخایر فنی مؤسسات بیمه و فراهم شدن امکان مقایسه عملکرد مالی این مؤسسات با التزام به کاربرد رویه یکسان حسابداری.

2_ شفافیت ترازنامه و حساب سود و زیان در صورت های مالی مؤسسات بیمه ای به منظور افشای وضعیت مالی واقعی سهامداران و ذی نفعان.

3_ حفظ حقوق بیمه گذاران و بیمه شدگان با ایجاد پشتوانه مناسب برای توانمند سازی مؤسسات بیمه در مواجهه با حوادث طبیعی و خسارت های بزرگ غیر مترقبه.
این آیین نامه مشتمل بر 18 ماده و 8 تبصره بوده و از تاریخ ابلاغ، لازم الاجراء است و جایگزین آیین نامه شماره 22 و مکمل های آن می شود.

فصل اول- کلیات

ماده 1. مؤسسات بیمه مکلف اند برای ایفای تمامی تعهداتی که به موجب قراردادهای بیمه مستقیم و قراردادهای بیمه اتکایی به عهده گرفته اند، نخایر فنی زیر را بر اساس ضوابط این آیین نامه محاسبه نمایند:

الف) بیمه های زندگی:

1_ ذخیره ریاضی

2_ ذخیره مشارکت بیمه گذاران در منافع:

3_ نخایر فنی بیمه عمر زمانی:

4_ ذخیره فنی تکمیلی و خطرات طبیعی.

ب) بیمه های غیر زندگی:

1_ ذخیره حق بیمه (حق بیمه عاید شده) :

2_ ذخیره ریسک های منقضی شده:

3_ ذخیره خسارات معوق:

الف) 3 درصد حق بیمه صادره بیمه های زندگی پس از کسر حق بیمه اتکایی واگذاری.

ب) ذخایر فنی تکمیلی و خطرات طبیعی که از سال قبل منتقل شده است.

تبصره 1. میزان ذخیره موضوع این ماده نباید از 20 درصد میانگین حق بیمه نگهداری بیمه های زندگی سه سال گذشته مؤسسه تجاوز نماید.

تبصره 2. در صورتی که بر اثر وقوع حوادث طبیعی و فاجعه آمیز، ضریب خسارت در بیمه های زندگی از 85 درصد تجاوز نماید. مؤسسه بیمه مجاز است مازاد خسارات ایجاد شده ناشی از وقوع حوادث مذکور را از محل ذخایر فنی تکمیلی و خطرات طبیعی جبران نماید. استفاده از این ذخیره در سایر موارد منوط به پیشنهاد مؤسسه بیمه و تصویب شورای عالی بیمه خواهد بود.

فصل سوم- ذخایر فنی بیمه های غیر زندگی

ماده 8. ذخیره حق بیمه (حق بیمه عاید نشده) در بیمه های غیر زندگی عبارت است از حق بیمه های مربوط به فاصله زمانی بین تاریخ ترازنامه تا انقضای مدت قراردادهای بیمه که به ترتیب زیر محاسبه می شود:

الف) برای کلیه رشته های بیمه به جز بیمه باربری به روش فصلی (یک هشتم) و بر مبنای حق بیمه صادره پس از کسر 15 درصد آن به عنوان هزینه تحصیل و همچنین کسر حق بیمه اتکایی واگذاری مربوطه.

ب) برای رشته بیمه باربری ذخیره حق بیمه عبارت است از ذخیره محاسبه شده به روش بند الف به علاوه یک هشتم ذخیره مذکور.

تبصره 1. چنانچه دوره بیمه نامه بیش از یک سال باشد، حق بیمه مازاد بر یک سال، به طور کامل به عنوان حق بیمه سال های آتی محسوب می شود. حق بیمه سال های آتی باید به تفکیک مشخص و در سال مربوطه به عنوان حق بیمه صادره شناسایی شود.

تبصره 2. در بیمه های مهندسی، اگر مدت اعتبار بیمه نامه بیش از یک سال باشد، برای احتساب حق بیمه سال های آتی از روش مجموع ارقام سنوات استفاده خواهد شد.

ماده 9. ذخیره ریسک های منقضی نشده برای جبران کسری ذخیره حق بیمه عاید نشده در رشته هایی که ضریب خسارت آنها بیش از 85 درصد باشد مطابق فرمول زیر محاسبه می شود:

(85% - ضریب خسارت رشته) × حق بیمه عاید نشده پایان دوره = ذخیره ریسک های منقضی نشده
85%

ماده 10. ذخیره خسارات معوق بیمه های غیر زندگی عبارت است از جمع اقلام ذیل:

الف) خسارات اعلام شده در دست رسیدگی به علاوه برآورد مخارج تسویه خسارت پس از کسر سهم بیمه گر اتکایی.

فصل پنجم- سایر مقررات

ماده 16. مؤسسات بیمه در اولین سال اجرای این آیین نامه می توانند افزایش ذخایر فنی ناشی از اعمال مقررات این آیین نامه در مقایسه با مقررات آیین نامه قبلی را از محل ذخایر فنی تکمیلی و خطرات طبیعی تأمین نمایند.

ماده 17. در اجرای این آیین نامه، مانده ذخایر فنی خطرات طبیعی در ابتدای دوره متناسب حق بیمه سه سال گذشته در بیمه های زندگی و غیر زندگی تسهیم می شود.

ماده 18. مؤسسات بیمه ای که در خارج از کشور فعالیت دارند، در محاسبه ذخایر فنی مربوط به عملیات خود در خارج از کشور، تابع مقررات محل فعالیت خواهند بود. در صورتی که در کشور خارجی محل فعالیت مؤسسه بیمه ایرانی مقرراتی در این باره وجود نداشته باشد، مؤسسه بیمه مربوط، تابع مقررات این آیین نامه خواهد بود.

شماره: 200 / 74056

تاریخ: 1388 / 11 / 27

پیوست:

جناب آقای دکتر ابوالحسنی هستیانی

معاون محترم امور بانکی، بیمه و شرکتهای دولتی

سلام علیکم

احتراماً، بازگشت به نامه شماره 62 / 188577 - 88 / 11 / 20 نتیجه رسیدگی به پرونده مالیاتی عملکرد 87 بیمه دانا از طرف اداره کل امور مالیاتی مؤدیان بزرگ به مسئولین محترم بیمه دانا ابلاغ شده است.

علی عسکری

رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور

شماره: 62 / 188577

تاریخ: 88 / 11 / 20

پیوست:

جناب آقای دکتر عسکری

معاون محترم وزیر و رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور

سلام علیکم

پیرو نامه شماره 62 / 180030 مورخ 88 / 11 / 7 موضوع پی نوشت مقام عالی وزارت هاشم نامه شماره 7636 مورخ 28 / 10 / 88 شرکت سهامی بیمه دانا در ارتباط با بند 2 نامه مذکور مبنی بر اعلام نظر موردی آن سازمان در زمینه مفاد بند 9 گزارش حسابرسی عملکرد سال 87 شرکت سهامی بیمه دانا خارج از برنامه رسیدگی زمان بندی شده، با عنایت به پایان مهلت تعیین شده توسط مقام عالی وزارت، خواهشمند است دستور فرمایید در ارسال پاسخ به این معاونت تسریع نمایند.

دکتر اصغر ابوالحسنی هستیانی

گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی (ادامه)

شرکت سهامی بیمه دانا

8_ طی سال مالی مورد گزارش مبلغ 432 میلیارد ریال بابت اثرات انباشته تغییر در رویه حسابداری ذخیره فنی تکمیلی و خطرات طبیعی در چارچوب مفاد آیین نامه شماره 58 مصوب 25 / 10 / 1387 شورای عالی بیمه، به بستانکار حساب تعدیلات سنواتی منظور شده است. با توجه به مفاد آیین نامه های فعلی و قبلی (58 و 22)، تغییرات ایجاد از مصادیق تغییر برآورد حسابداری تلقی می گردد. لذا در صورت اعمال تعدیلات لازم، سود سال مالی مورد گزارش و سود انباشته ابتدای سال هر یک به میزان 432 میلیارد ریال به ترتیب افزایش و کاهش می یابد. تعدیل مذکور اثری بر سود انباشته پایان سال ندارد.

9_ جهت مالیات عملکرد سال مالی مورد گزارش ذخیره ای در حسابهای شرکت منظور نشده است، با توجه به آثار مالیاتی مورد مندرج در بند 8 این گزارش و با عنایت به سوابق مالیاتی شرکت و در نظر گرفتن مبلغ 200 میلیارد ریالزبان تأیید شده سنوات قبل (یادداشت توضیحی 1- 18 صورتهای مالی)، احتساب ذخیره ای حداقل به مبلغ 113 میلیارد ریال در حسابها ضروری است، همچنین بر اساس برگ تشخیص صادره، مالیات عملکرد سال 1386 به مبلغ 15 میلیارد ریال تعیین گردیده که بابت آن ذخیره ای در حسابهای شرکت منظور نشده است.

10_ به موجب قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری، شرکتهای بیمه موظفند ذخایر فنی خود را بر اساس مصوبات شورای عالی بیمه محاسبه کنند. مصوبه شورای عالی بیمه - شرکتهای بیمه را ملزم نموده از بابت تضمین تعهدات خود در مقابل خسارات ناشی از حوادث فاجعه آمیز ذخیره فنی تکمیلی و خطرات طبیعی در حسابهای خود منظور نمایند. احتساب ذخیره مذکور که طبق یادداشت توضیحی 9 صورتهای مالی صورت گرفته در استاندارد حسابداری فعالیتهای بیمه عمومی، پیش بینی نشده است.

شماره: 62 / 180030

تاریخ: 1388 / 11 / 07

پیوست:

جناب آقای دکتر عسکری

معاون محترم وزیر و رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور

با سلام

با عنایت به پی نوشت مقام عالی وزارت هاشم نامه شماره 7636 مورخ 28 / 10 / 88 شرکت سهامی بیمه دانا (تصویر پیوست) در ارتباط با بند 2 نامه مذکور مبنی بر اعلام نظر موردی آن سازمان در زمینه مفاد بند 9 گزارش حسابرسی عملکرد سال 87 شرکت سهامی بیمه دانا خارج از برنامه رسیدگی زمان بندی شده، خواهشمند است دستور فرمایید با عنایت به محدودیت زمانی موجود، در ارسال پاسخ به این معاونت تسریع نمایند.

دکتر اصغر ابوالحسنی هستیانی

2_ صدور دستور لازم برای سازمان امور مالیاتی به منظور بررسی و اعلام نظر موردی حوزه مالیاتی مربوط در زمینه مفاد بند 9 گزارش حسابرسی عملکرد سال 87 شرکت خارج از برنامه رسیدگی زمان بندی شده حوزه در جلسه ای با حضور مسئولین مربوط بیمه محترم مرکزی جمهوری اسلامی ایران و شرکت متبوع در فرصتی حداکثر 10 روزه با توجه به محدودیت زمانی

موضوع تبصره 2 ماده 3 قانون سیاستهای کلی اصل 44.

3_ موافقت سازمان خصوصی سازی با ارائه اولیه سهام شرکت صرفاً با قیمت پایه ای که توسط کارشناس ارزیاب سهام و یا ملحوظ نظر قرار دادن مفاد بند 9 گزارش حسابرس و بازرس قانونی در مورد صورتهای مالی سال 1387 شرکت با موضوع کسری ذخیره مالیاتی (مفاد جزء 3 و 2 بند ب ماده 2 آیین نامه اجرائی شیوه های قیمت گذاری بنگاهها و ... مصوب جلسه مورخ 27 / 11 / 87 شورای عالی اجرای سیاستهای کلی اصل 44 قانون اساسی) تعیین خواهد شد و قبول شیوه مذکور از سوی هیأت محترم پذیرش اوراق بهادار با توجه به تأمین حقوق سهامداران آتی و در نهایت پذیرش شرکت. سلامت، سعادت و توفیق روزافزون حضرتعالی را از درگاه خداوند متعال مسئلت می نمایم.

هادی یار حسین

شماره: 7636

تاریخ: 28 / 10 / 1388

پیوست:

مقام عالی وزارت امور اقتصادی و دارائی و ریاست محترم مجمع عمومی صاحبان سهام شرکت سهامی بیمه دانا
برادر ارجمند جناب آقای دکتر سید شمس الدین حسینی

با سلام

احتراماً، ضمن ارائه گزارش خلاصه ای از مجموعه فعالیتها و اقدامات به عمل آمده تاکنون در راستای پیگیری اجرای قانون سیاستهای کلی اصل 44 و تصمیمات متخذه توسط هیأت عالی واگذاری و سازمان خصوصی سازی مبنی بر واگذاری شرکت سهامی بیمه دانا از طریق بورس اوراق بهادار به پیوست، باستحضار می رساند: جلسه مجمع عمومی عادی سالانه شرکت در تاریخ 24 / 10 / 88 به ریاست جناب آقای دکتر ابوالحسنی معاون محترم امور بانکی، بیمه و شرکتهای دولتی تشکیل گردد. با عنایت به اقدامات انجام شده تاکنون و مذاکرات به عمل آمده در جلسه مجمع، ضمن پوزش از تصدیق اوقات حضرتعالی و با توجه به لزوم ایجاد تسریع در فرایند پذیرش شرکت متبوع در بورس اوراق بهادار، به ویژه با عنایت به محدودیت زمانی موضوع تبصره 2 ماده 2 قانون سیاستهای کلی اصل 44، پیشنهادات ذیل را مطرح مینماید تا در صورت موافقت با هر یک از آنها دستورات لازم را با قید تسریع در انجام آن صادر و امر به ابلاغ فرمائید:

1_ موافقت با واگذاری شرکت از طریق بورس بر اساس صورتهای مالی میان دوره ای سال 1388 (نظر سازمان بورس جلب شده است) و ارائه تعهدنامه توسط وزارتخانه متبوع مبنی بر تعهد پرداخت حداکثر معادل 50 % کسری ذخیره مالیاتی مورد نظر حسابرس و بازرس قانونی مندرج در بند 9 گزارش حسابرسی عملکرد سال 87 شرکت همانگونه که استحضار دارید صدور رأی قطعی توسط مرجع مالیاتی زمان بر می باشد، لذا این تعهدنامه می تواند بر امور واگذاری از طریق بورس تسریع نماید.